

Handläggare
Anette Manoti
Telefon: 0850824582

Till
Skärholmens stadsdelsnämnd
2022-02-17

Utbilda ungdomar i stadsdelen till simlärare och vatten livräddare och erbjud desamma feriearbete

- Svar på skrivelse

Förvaltningens förslag till beslut

Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Sammanfattning

Den 21 oktober 2021 inkom Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Feministiskt Initiativ i Skärholmens stadsdelsnämnd med en skrivelse med frågan om det är möjligt att utbilda ungdomar i stadsdelen till simlärare och vattenlivräddare, samt att erbjuda dessa ungdomar feriearbeten. Projektet föreslås ske i samarbete med föreningslivet och förvaltningen får i uppdrag att undersöka om det kan finansieras med trygghetsmedel.

Förvaltningen bedömer att förslaget inte är lämpligt eller genomförbart. Förvaltningen är dock positiv till att fortsätta satsningen på att utbilda feriearbetare att hålla i utbildningspass i vattenvana för förskolebarn i stadsdelsnämndsområdet plaskdammar, tillsammans med pedagoger och föräldrar. Förvaltningen kommer också att samarbeta med idrottsförvaltningen avseende det uppdrag kring strandvärdar som de har fått i kommunfullmäktiges budget 2022. Detta uppdrag planeras inte att utföras av feriearbetare.

Bakgrund

Den 21 oktober 2021 inkom Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Feministiskt Initiativ i Skärholmens stadsdelsnämnd med en skrivelse med frågan om det är möjligt att utbilda ungdomar i stadsdelen till simlärare och vattenlivräddare, samt att erbjuda dessa ungdomar feriearbeten.

Stadsdelsnämnden skickade skrivelsen till förvaltningen för beredning med följande tillägg:

- att det görs i nära samarbete med idrottsförvaltningen
- att hänsyn tas till att inga omyndiga behöver ha ett helhetsansvar som livräddare

Ärendet

Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Feministiskt initiativ skriver att simkunnigheten i Stockholms skolor varierar kraftigt mellan elever i innerstaden och skolor i socioekonomiskt utsatta områden. Många vuxna nysvenskar kan inte simma och nationellt sett har drunkningsolyckorna ökat. Partierna lyfter att Skärholmen erbjuder många möjligheter till sommarbad, samtidigt som ungdomar köar för att hitta feriearbeten. Mot bakgrund av detta vill partierna bakom skrivelsen se en lokal satsning på utbildning som rör simkunnighet och vattenlivräddning, som sedan övergår i feriearbeten. Satsningen föreslås ske i samarbete med föreningslivet. Partierna vill att förvaltningen undersöker om ett sådant initiativ skulle kunna finansieras med trygghetsskapande medel. De föreslår även att ferieungdomar utbildas till så kallade vattenvanevärdar vid stadens plaskdammar.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen medborgarservice, stadsmiljö och öppen verksamhet.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen bedömer att förslaget att utbilda ungdomar till vattenlivräddare och simlärare och därefter erbjuda dem ett feriearbete varken är lämpligt eller genomförbart. Utifrån feriearbetarnas unga ålder är en så pass ansvarsfylld roll inte förenlig med arbetsmiljöverkets föreskrifter. Förvaltningen är dock positiv till att fortsätta satsningen på att utbilda feriearbetare till att hålla i utbildningspass om vattenvana för förskolebarn i stadsdelsnämndsområdets plaskdammar, i samarbete med pedagoger och föräldrar. Förvaltningen kommer också att samarbeta med idrottsförvaltningen avseende det uppdrag kring strandvärdar som de har fått i kommunfullmäktiges budget. Detta uppdrag kommer dock inte utföras av feriearbetare.

Feriejobb inom Stockholm stad

Feriejobb inom Stockholm stad kan erbjudas inom de flesta av stadens egna verksamheter. Skärholmens stadsdelsförvaltning tar emot cirka 750 ferieungdomar varje år. Ungdomarna är mellan 15-19 år och erbjuds anställning inom de verksamheter som förvaltningen ansvarar över, såsom stadsmiljö, förskola, omsorg om äldre- och funktionsnedsatta samt administration.

ferieperioden, det krävs förkunskaper motsvarande simlärarutbildning och att man har fyllt 18 år.

Idrottsförvaltningen har ett utbildningsmaterial för att introducera små barn till vatten genom att använda sig av stadens plaskdammar. Under sommaren 2021 fick ferieungdomar inom stadsmiljö möjlighet att lära sig att hålla i utbildningspass för vattenvana, tillsammans med förskolepedagoger och föräldrar. Tyvärr kom det få barn till de tillfällen som erbjöds. Möjliga förklaringar kan vara att informationen inte nådde ut till alla förskolor och föräldrar i området, kanske tidpunkten inte passade eller att vädret haft betydelse under vissa veckor. Förvaltningen ser dock att detta är ett arbete som går att genomföra kommande år, det passar bra både som arbetsuppgift för ferieungdomar och som aktivitet för Skärholmens mindre barn.

Trygghetsmedel

I skrivelsen föreslås också att förvaltningen undersöker om utbildning av strandvärdar skulle kunna finansieras med trygghetsskapande medel. Trygghetsmedel är möjliga att ansöka om för åtgärder som avser fysiska investeringar på mark, anläggning eller fastighet och utgår ifrån en lokal behovsanalys av tryggheten, exempelvis åtgärder i stadsmiljön som försvårar brott. Projektering och utredning eller driftkostnader för projekt är per definition inte en investering och nämnder kan inte enbart söka medel för det.

Jämställdhetsanalys

Det finns flera nationella undersökningar om vuxnas simkunnighet men tyvärr inte så många som redovisar simkunnighet uppdelad på kön. Svensk simkunnighet genomförde 2018 en undersökning¹ med över 1000 intervjuer. Undersökningen visar att simkunnigheten inte skiljer sig nämnvärt mellan kvinnor och män. Likaså visar Skolverkets senaste nationella statistikuppföljning i simkunnighet bland elever i årskurs 6, att flickor och pojkar klarar kunskapskravet i ungefär samma utsträckning.

Svenska Livräddningssällskapet för statistik över antal drunkningar i Sverige. Den preliminära sammanställningen från 2021² visar att av totalt 93 drunkningar var 71 män, 3 pojkar, 10 kvinnor och 2 flickor, uppgift saknas i 7 fall. I en annan undersökning³ som IF Skadeförsäkring genomförde 2020 framgår att nära tre av tio medelålders män inte har simmat 200 meter på tio år eller mer. Det

¹ https://www.mynewsdesk.com/se/svenska_simforbundet/pressreleases/87-percent-av-sveriges-vuxna-tror-sig-vara-simkunniga-men-bara-en-tredjedel-testar-sin-simkunnighet-aarligen-2515033

² <https://svenskalivradningssallskapet.se/sakerhet/drunkningsstatistik>

³ <https://via.tt.se/pressmeddelande/osaker-simkunnighet-hos-manga?publisherId=391729&releaseId=3301072>

är den åldersgrupp där risken att överskatta sin simförmåga är som störst. Även om statistiken visar att simkunnigheten verkar vara ungefär lika stor bland kvinnor och män, så framgår det tydligt att män löper en större risk för att drunkna, vilket kan vara relevant information att ha med sig vid utbildning i vattenvana och andra förebyggande åtgärder.

Patrik Åhnberg
Stadsdelsdirektör
Skärholmens
stadsdelsförvaltning

Sara Heppling Trygg
Avdelningschef
Skärholmens
stadsdelsförvaltning

Bilagor

1. Skrivelse; Utbilda ungdomar i stadsdelen till simlärare och vatten livräddare och erbjud desamma feriejobb

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Patrik Åhnberg, Stadsdelsdirektör	2022-01-31
Sara Heppling Trygg, Ansvarig	2022-01-28